

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

www.verkiezingsuitslagen.nl

Opdrachtgever: Kiesraad

Website: www.verkiezingsuitslagen.nl

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 27 november 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	5
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
PDF.....	7
Video.....	7
Kaarten en karteringsdiensten.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoeksscores.....	10
Onderzoeksresultaten.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	17
Principe 2: Bedienbaar.....	24
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	24
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	26
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	28
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	29
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	33
Principe 3: Begrijpelijk.....	35
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	35
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	36
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	37
Principe 4: Robuust.....	39
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	39
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	41
Steekproef.....	41

INLEIDING

Op verzoek van Kiesraad, aanbieder van de website www.verkiezingsuitslagen.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Kiesraad) en de datum van het rapport (27 november 2020).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Kiesraad
Onderzochte website	: www.verkiezingsuitslagen.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.0
Datum rapport	: 27 november 2020
Inspectie instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Dian van der Velden
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op www.verkiezingsuitslagen.nl (URI-basis)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 14 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 82 (primair)
- Google Chrome, versie 85
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge 85
- Adobe Acrobat Pro DC

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- JavaScript
- DOM
- PDF
- WAI-ARIA
- SVG

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website www.verkiezingsuitslagen.nl is afgerond op 27 november 2020. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 33 van de 50 succescriteria.

Op een aantal punten zijn de onderzochte webpagina's al goed toegankelijk. Zo is er consistente navigatie en identificatie. Hierdoor is het gebruik van de webpagina's voorspelbaar. Ook treedt er geen toetsenbordval op. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Zo zijn er problemen met het contrast van de teksten. Deze is op enkele pagina's en in de PDF's te laag. Een hoog genoeg contrast is van belang voor slechtzienden. Ook is er geen mechanisme om blokken te omzeilen. Dit is van belang voor mensen die het toetsenbord gebruiken om te navigeren, bijvoorbeeld blinden of mensen met een motorische beperking. Er moet een mechanisme zijn om herhalende content over te kunnen slaan, zodat zij met het toetsenbord meteen naar de unieke content op de pagina kunnen navigeren. Verder voldoen de browserafhankelijke foutmeldingen niet. Door de melding moet duidelijk worden dat er een fout is gemaakt en hoe deze is op te lossen.

Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's en video's. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechtzienden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzonderingen, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Ga voor de volledige uitleg naar

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-formulier voor het aanvragen van een paspoort of vergunning.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Voor video's die tijdens dit onderzoek online staan, wordt ervan uitgegaan dat deze toegankelijk moeten zijn.

Kaarten en karteringsdiensten

Online kaarten en karteringsdiensten hoeven niet toegankelijk te zijn.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel mogelijk toegankelijk te maken.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

Criterion	Criterionomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet niet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet niet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet niet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet niet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet niet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet

Onderzoeksscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Waarneembaar	6	9	8	11	14	20
Bedienbaar	8	14	2	3	10	17
Begrijpelijk	2	5	5	5	7	10
Robuust	1	2	1	1	2	3
Totaal	17	30	16	20	33	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op alle pagina's staat het logo van de kiesraad. Dit logo heeft geen tekstalternatief en logo's hebben altijd een geldig tekstalternatief nodig. Dan kan de voorleessoftware voor blinde bezoekers die informatie namelijk voorlezen.

Verder viel op dat het logo niet interactief is. Als de muis hier overheen gaat, verandert deze in een handje, maar klikken werkt niet. Zie bijvoorbeeld pagina

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index>

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> staat onder de kop 'Uitslaghistorie' een lange interactieve svg-afbeelding. Dit svg-element is informatief en heeft een tekstalternatief nodig die deze informatie overbrengt. Dit kan ook bijvoorbeeld door deze informatie ook als toegankelijke datatabel aan te bieden. Andere oplossingen zijn ook mogelijk. Dit probleem komt ook voor op pagina

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523>.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> staat twee keer de link 'X' naast de link 'Eerste kamer'. De letter 'X' is niet voldoende om aan te geven dat deze link deze kolom uit de vergelijking verwijdert. Dit kan bijvoorbeeld opgelost worden door hier een (visueel onzichtbare) tekst aan toe te voegen die deze informatie meegeeft.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Alle informatie die visueel wordt overgedragen, moet ook tekstueel of semantisch (in betekenisvolle code) worden overgedragen. Op deze manier kan de informatie ook aan blinde bezoekers worden voorgelezen.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Over> zijn de vetgedrukte teksten niet opgemaakt als koppen. Het b-element is geen vervanging voor koptekst. Deze teksten moeten opgemaakt worden als bijvoorbeeld h2.

Dit probleem komt op meer pagina's voor, bijvoorbeeld op <https://verkiezingsuitslagen.nl/Info/Cookies>.

In de tabel op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> klopt het gebruik van th-elementen niet helemaal. De informatie in de tabel heeft alleen een relatie met de de tabelkop 'Nederland' en niet met de informatie die hierboven staat. Dit kan bijvoorbeeld worden opgelost door al deze informatie samen te voegen in één th-element.

PDF-document <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10888?stemregioId=664274> is niet getagd en als gevolg daarvan is voor hulpsoftware geen informatie beschikbaar om het document te interpreteren. Zo leest bijvoorbeeld voorleessoftware alleen tekst als platte tekst voor, worden koppen en opsommingslijsten niet herkend en afbeeldingen genegeerd. Een ander gevolg is dat het hierdoor niet mogelijk is het document volledig te inspecteren. Let daarom op dat bij het oplossen van dit probleem nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan

PDF-document <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregioid=663270> is getagd, wat betekent dat hulpsoftware het document kan interpreteren. Dat is goed. Wel zijn er enkele problemen gevonden met betrekking tot deze tags. Deze worden hieronder opgesomd.

In de eerste tabel op pagina 5 is een fout gemaakt. De letters 'A' en 'B' geven informatie over meerdere rijen. In de code is deze informatie alleen gekoppeld aan de eerste van de drie rijen.

In de tweede tabel op deze pagina is een andere fout gemaakt, het aantal kolommen in rij één en twee komen niet overeen. Het gevolg is dat de kop 'aantal stemmen' volgens hulpsoftware hoort bij de kolom met de gegevens '(1,8)' en '(3,6)'. Dit gaat zo verder in deze tabel, ook in de derde tabel op deze pagina klopt die indeling over de verschillende kolommen niet helemaal. Verdere voorbeelden van fouten in tabellen worden niet gegeven.

Op pagina 6 staan de teksten 'Letter lijstencombinatie: A' en 'Letter lijstencombinatie: B'. Deze teksten zien er uit als koppen en moeten daarom ook in de code zo worden opgemaakt.

Onder de kop '15. Toewijzing van zetels aan kandidaten en rangschikking per lijst' staat een tabel en daaronder staat de kop 'I. Met voorkeurstemmen gekozen kandidaten bij 19 of meer te verdelen zetels'. Deze kop is niet getagd, deze informatie ontbreekt in de tags. Op pagina 58 staat onder de kop '18. Bezwaren van aanwezige kiezers' de tekst 'bezwaren ingebracht: zie gewaarmerkte bijlage met opmerkingen van het centraal stembureau.' In de code staan de letters 'h' en 'X' om aan te geven dat het hier gaat om twee selectievakjes waarvan de tweede is geselecteerd.

De tekst in beide bijlagen is niet goed opgedeeld in verschillende paragrafen en in de tweede bijlage zijn ook geen tussenkopjes en lijstjes in de tags gebruikt. De hier omschreven problemen zijn allemaal niet visueel. Alle informatie uit de presentatie moet ook beschikbaar zijn voor gebruikers die deze presentatie niet kunnen zien. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is het in de tags ontbreken van een deel van de informatie op pagina 1. In de tags ontbreekt onder andere de titel 'Staatscourant' en het logo.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> is kleur gebruikt om in de Uitslaghistorie aan te geven waarover de verkiezingen gingen. Als informatie alleen wordt overgebracht door kleurverschillen, dan kan deze informatie mogelijk niet waargenomen worden door slechtziende of kleurenblinde bezoekers. Het is daarom van belang dat de informatie ook op een andere, niet-kleurafhankelijke manier wordt overgebracht. Oplossing is deze informatie uit te schrijven en als optie aan te bieden of aan de kleur een herkenbaar patroon toe te voegen. Zo zijn er nog meer oplossingen mogelijk.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> staat de link "drie extra zetels". Doordat deze link in lopende tekst staat en alleen is te onderscheiden door een andere kleur, gelden de volgende aanvullende eisen: de tekstkleur van de link moet een contrast van minimaal 3.0:1 met de omringende tekst hebben én er moet een aanvullende visuele hint (zoals onderstreping) zijn als met de muis of toetsenbord over deze link wordt gegaan. Aan de tweede voorwaarde wordt voldaan, maar het contrast van de linktekst met de omringende tekst is met 2,8:1 net te laag. Op enkele andere pagina's worden links ook onderscheiden door vetgedrukte letters, waardoor die op die pagina's niet afhankelijk zijn van kleur alleen.

Uitzondering (Kaart)

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Essentiële informatie voor navigatie moet een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Wel wordt aangeraden om deze kaarten en karteringsdiensten wel toegankelijk te maken.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> is in het cirkeldiagram kleur gebruikt om de verschillende partijen aan te geven. Deze afbeelding is

een alternatief voor de gegevens die links van deze afbeelding staan. Op deze pagina is er een alternatief voor de kleurinformatie in de afbeelding. Onder het cirkeldiagram staan twee kaarten van Nederland met de koppen 'Grootste partij' en 'Opkomst'. Deze kaarten vallen onder een speciale uitzondering van digitoegankelijk en hoeven daarom niet toegankelijk gemaakt te worden.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het is belangrijk om voldoende contrast te bieden tussen de tekstkleur en de achtergrondkleur, zodat de tekst goed kan worden gelezen door kleurenblinde of slechtziende bezoekers.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> heeft de link 'drie extra zetels' een contrast van 4,3:1 met de lichtgrijze achtergrond. Dit moet minimaal 4,5:1 zijn.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> heeft de blauwe link ‘Alles wissen’ ook een te laag contrast van 4,3:1 op de lichtgrijze achtergrond.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/> staat in de filter onder “Periode” een tweetal spin-buttons met de placeholder-teksten “Van” en “Tot”. Deze lichtgrijze tekst heeft een te laag contrast ten opzichte van de witte achtergrondkleur (2,8:1). Contrast hier moet minimaal 4,5:1. Zie ook pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index>.

Hetzelfde probleem doet zich voor op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd>. Daar staat onder “Zoek een partij” een invoerveld met de placeholder-tekst “Zoek”. Deze lichtgrijs gekleurde tekst heeft hetzelfde contrast ten opzichte van de witte achtergrondkleur (2,8:1). ook hier moet het contrast minimaal 4,5:1 zijn.

Beide onderzochte PDF-documenten bevatten tabellen met witte tekst op verschillende blauwe achtergrondkleuren. Deze kleurencombinatie heeft een contrast variërend van 1,6:1, 2,3:1, 3,3:1 en 4,6:1 tot 6,0:1. Alleen op de twee donkerste blauwtinten heeft de witte tekst voldoende contrast.

Verder staat in beide PDF-documenten rechtsboven op pagina 1 een nummer. Deze oranje tekst heeft een te laag contrast van 2,3:1 met de witte achtergrond.

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10888?stemregioId=664274>

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregioId=663270>

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Om de tabel op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> te zien is het noodzakelijk om horizontaal te scrollen. Dit is geen probleem, want een tabel valt onder de uitzondering voor content die tweedimensionale lay-out vereisen.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> staat een grafiek onder de kop Uitslaghistorie. De gekleurde lijnen in deze grafiek moeten allemaal een contrast hebben van 3,0:1 met de achtergrond om voldoende zichtbaar te zijn. Ook het onderlinge contrast moet minimaal 3,0:1 zijn. Op het moment dat twee kleuren een contrast hebben van 3,0:1 is het contrast naast de kleur een andere manier om visueel een verschil te zien tussen kleuren. De gele lijnen hebben een contrast van 1,6:1, deze hebben een contrast van 2,0:1 met de rode lijnen. De blauwgroene lijnen hebben een contrast van 2,2:1 en een contrast van 1,3:1 met de groene lijnen. Dit zijn voorbeelden van vier contrasten die onvoldoende zijn.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> staan twee witte kruizen op een grijze achtergrond. Deze kruizen hebben een te laag contrast van 2,8:1. Dit moet minimaal 3.0:1 zijn.

Op meerdere pagina's staan invoervelden. Op pagina's <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> gaat het bijvoorbeeld om de invoervelden onder de kop 'Filter' en op <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> om het invoerveld onder de kop 'Zoeken'. Deze invoervelden hebben allemaal een contrast van 2,4:1. Dit is het contrast tussen het gele vlak en de binnenkant van het invoerveld.

De contrastproblemen in het cirkeldiagram en in de kaarten op <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> zijn niet meegenomen, want deze problemen hoeven niet opgelost te worden. Zie succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur. Wel is het beter om deze problemen op te lossen.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> komt extra informatie in beeld als de muis op een van de gekleurde lijnen wordt geplaatst. Deze informatie is niet te sluiten en niet aanwijsbaar. De pop-up valt eventueel over een gedeelte van een andere lijn heen, hierdoor is het verschil in lengte niet langer te beoordelen. Dit probleem komt overigens ook voor op pagina <https://verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523>.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoer techniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoer techniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinput en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> komt extra informatie in beeld als de muis op een van de gekleurde lijnen wordt geplaatst. Deze informatie is niet zichtbaar te maken door alleen het toetsenbord te gebruiken.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> is het mogelijk om met behulp van de grijze kruizen een van de vergelijkingen te verwijderen, deze handeling is niet mogelijk met alleen het toetsenbord. Alle functionaliteit op de website moet bediend kunnen worden met het toetsenbord voor personen die niet met de muis kunnen navigeren.

Uitzondering (Kaart)

Onderstaande toegankelijkheidsproblemen vallen onder een uitzondering van digitoegankelijk. Het zijn wel problemen, maar hoeven niet opgelost te worden. Essentiële informatie voor navigatie moet een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Wel wordt aangeraden om deze kaarten en karteringsdiensten wel toegankelijk te maken

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> staat onder "Verdeling tussen partijen" een cirkeldiagram met daaronder een legenda. Niet alle

partijen in de legenda zijn zichtbaar, en dus wordt de optie geboden om door deze lijst te 'scrollen'. Dit 'scrollen' kan door op de icoontjes met de driehoekjes onder deze lijst te klikken. Deze zijn echter niet met het toetsenbord te bedienen. Op deze pagina is er een alternatief voor deze informatie in de afbeelding. Omdat een cirkeldiagram onder de speciale uitzondering van digitoegankelijk valt, hoeft deze niet toegankelijk gemaakt te worden. Wel wordt aangeraden om dit zoveel mogelijk te doen.

Hetzelfde geldt voor de twee kaarten van Nederland met de koppen 'Grootste partij' en 'Opkomst'. Hier is het niet mogelijk om de in de beide kaarten in en uit te zoomen met het toetsenbord.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index> staan onder “Periode” invoervelden, welke specifieke invoereisen (getal tussen 1800 en 2020) hebben. Als bij deze invoervelden een ongeldige waarde (bijvoorbeeld het getal ‘1’) wordt ingevoerd, verschijnt (na het drukken op de Enter-toets) de browserafhankelijke melding “Waarde moet groter dan of gelijk zijn aan 1800” in beeld. Browserafhankelijke meldingen verdwijnen in sommige browsers (Chrome en de nieuwe Edge) na een paar seconden. Er is dus een tijdslimiet aanwezig voor het kunnen lezen van de tekst van de melding, en dus dient de mogelijkheid geboden te worden om de tijd uit te zetten, aan te passen (tot ten minste tien keer de standaard tijdperiode) of te verlengen (minstens tien keer). Dit is nu niet het geval. Het is echter beter om de weergave van de foutmelding aan te passen, zodat deze niet meer na een tijdje verdwijnt.

Dit probleem komt ook voor op pagina's <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen?s=Eerste+Kamer&v=2015&t=2019>.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er is geen mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen. In de meeste gevallen wordt hiervoor een skiplink gebruikt. De link is in staat om de toetsenbordfocus te verplaatsen naar het begin van de unieke content. Het aanbieden van een skiplink heeft het voordeel dat blinde bezoekers en toetsenbordgebruikers blokken herhalende content kunnen overslaan, zodat zij direct bij de unieke content kunnen komen. Denk bij blokken herhalende content aan alles dat zich op meerdere pagina's herhaalt: menu's, een zoekveld, logo etc. De beste manier om het overslaan van herhalende content mogelijk te maken, is door bovenaan de pagina een skiplink te bieden die direct naar de unieke content leidt. Zorg ervoor dat de link zichtbaar wordt, wanneer deze met het toetsenbordfocus ontvangt.

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/>

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Pagina's <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen?s=Eerste+Kamer&v=2015&t=2019> hebben beide de paginatitel 'Verkiezingsuitslagen – verkiezingen'. Deze titel is daarmee niet uniek en in het tweede geval beschrijft het ook niet voldoende het onderwerp of doel van de pagina.

PDF-document <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregioid=663270> heeft geen paginatitel meegekregen. Dit kan worden opgelost door in de eigenschappen van het document een titel in te vullen. Deze titel moet vervolgens het onderwerp beschrijven en uniek zijn.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> staat twee keer de link 'Eerste kamer' en twee keer de link 'Nederland'. Deze links hebben alle vier geen duidelijk linkdoel. De links 'Eerste kamer' verwijzen naar een uitslag van een andere datum en de links 'Nederland' ook. Visueel is dit duidelijk doordat de datum van de verkiezing ertussen staat, maar de informatie in deze cel is niet geassocieerd met een van de links.

Op deze pagina staat ook twee keer de link 'X'. Ook hiervan is het linkdoel niet duidelijk.

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> staat meerdere keren de link 'Toon kandidaten'. Deze links staan in losse elementen en hebben niet direct context met de bovenliggende tekst of kop. Deze links hebben ook allen een ander linkdoel. Hierdoor zijn de doelen van deze links niet duidelijk.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

De enige manier om alle pagina's te vinden is door het volgen van links. Zorg ervoor dat iedere pagina op de website op minstens twee verschillende manieren te bereiken is. Bijvoorbeeld door naast de standaard navigatie tevens een zoekveld of sitemap te bieden. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index>.

Het volgende wordt niet fout gerekend, maar kan beter wel worden opgelost: Beide PDF-documenten maken gebruik van bladwijzers die niet duidelijk zijn. In beide bestanden staat niet in de bladwijzer over welke partij de verschillende hoofdstukken gaan. In hoofdstuk 15 worden een aantal koppen met romeinse cijfers meerdere keren herhaald.

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10888?stemregioId=664274>
<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregioId=663270>

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Wat niet fout is, maar wel beter kan is het onderstaande.

Bij herschalen is de focus niet zichtbaar op de knop 'Menu'. Deze weergave hoeft geen zichtbare toetsenbordfocus te hebben om te voldoen, maar veel slechtzienden zijn toetsenbordgebruikers en gebruiken een herschaalde versie van de website. Zie bijvoorbeeld pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index>.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd> staat onder de kop “Partij” de link “Bekijk profiel bij Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen”. De toegankelijkheidsnaam van de link is “Nieuw tabblad”, omdat dit de waarde is van het aria-label. Een aria-label overschrijft namelijk alle andere manieren om een element een naam te geven. De toegankelijkheidsnaam van de link moet minimaal de visueel zichtbare tekst bevatten, zodat iemand met spraakbedieningssoftware de visuele tekst ook kan gebruiken om de link te activeren. Dit is nu niet het geval. De zichtbare tekst “Bekijk profiel bij Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen” komt nu niet terug in de meegegeven toegankelijkheidsnaam van de link, en kan nu dus niet bediend worden met behulp van de zichtbare tekst.

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Voor beide PDF-documenten is geen taal ingesteld. Dit kan worden aangepast in de eigenschappen van het document.

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10888?stemregioid=664274>

<https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregioid=663270>

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index> staan onder "Periode" invoervelden, welke specifieke invoereisen (getal tussen 1800 en 2020) hebben. Als bij deze invoervelden een ongeldige waarde (bijvoorbeeld het getal '1') wordt ingevoerd, verschijnt (na het drukken op de Enter-toets) de browserafhankelijke melding "Waarde moet groter dan of gelijk zijn aan 1800" in beeld. Hier zijn een paar problemen mee. Ten eerste verdwijnen deze meldingen in sommige browsers (Chrome en de nieuwe Edge) na een paar seconden, waardoor deze foutmelding gemist kan worden. Ten tweede is deze melding geen duidelijke foutmelding, maar meer een instructie. Het geeft niet aan wat verkeerd is gedaan en dat is minimaal wel nodig. De foutmelding mag uiteraard altijd aangevuld worden met instructies en voorbeelden.

Dit probleem komt ook voor op pagina's <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen?s=Eerste+Kamer&v=2015&t=2019>.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index> staan twee invoervelden met invoereisen. Onder de tekst 'Periode' moet een getal ingevuld worden tussen 1800 en 2020. Deze invoereis is niet van tevoren duidelijk. Het gebruik van placeholder teksten in plaats van zichtbare labels is niet voldoende, deze teksten zijn tijdens en na het invullen niet meer zichtbaar en kunnen niet gebruikt worden om de ingevoerde gegevens te controleren. Dit probleem komt ook voor op pagina's <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen?s=Eerste+Kamer&v=2015&t=2019>.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerdere pagina's staat de knop 'Download opties'. Deze uitklapbare knop kan twee verschillende statussen hebben, maar deze informatie is niet beschikbaar voor hulpsoftware. Deze knop ziet eruit als een hamburgermenu (drie liggende streepjes) en komt o.a. voor op <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523> en <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd>.

Op pagina <https://verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/> staan twee links met de naam 'X' deze links hebben geen waarde. Het href attribuut ontbreekt.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Contact>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Over>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Privacy>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Cookies>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Copyright>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/Info/Toegankelijkheid>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/index>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen/detail/EP20190523>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/partij/vvd>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/vergelijk/>
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/verkiezingen?s=Eerste+Kamer&v=2015&t=2019>
(Eerste Kamer 2015 en 2019)
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10888?stemregiold=664274> (Tweede Kamer 15 maart 2017 als PDF)
- <https://www.verkiezingsuitslagen.nl/data/Uitslagdocument/10877?stemregiold=663270> (Europees Parlement 22 mei 2014 als PDF)